Ahmet Yıldız

"Ne Mutlu Türküm Diyebilene"

Türk Ulusal Kimliğinin Etno-Seküler Sınırları (1919-1938)

İLETİŞİM YAYINLARI

Türk ulusal kimliğine ilişkin hâlâ süregiden tartışmaların kutuplarında iki tasavvur duruyor: Vatandaşlık esasına dayalı anlayış ve etnik-kültürel kimlik esasına dayalı anlayış. Ahmet Yıldız'ın incelemesi, Türkiye'de millî kimliğin inşa sürecinde etnik-kültürel kimlik vurgusunun ve tazyikinin en güçlü olduğu evreyi ele alıyor: 1919-1938 Dönemi.

Millî kimliğin seküler iddiası ile onu zımnen -kısmen de açıkça!- kısıtlayan dinsel yükümler arasındaki gerilim bu dönemde belirgindir. Fakat asıl belirgin olan, millî kimliğin ve vatandaşlığın etnik yükümleridir. Kitabın önsözünde Ayşe Kadıoğlu'nun belirttiği gibi, bu devrede halk, "hem vatandaş hem Türk olmakla vazifelendirilmiştir". Etnisizm, müfredatta ve dil-tarih politikalarında, Kürt Meselesi'ne ve gayrimüslim azınlıklara bakışta, iskân ve tehcir uygulamalarında, asimilasyoncu önlemlerde bütünlüklü ve atak bir tutum olarak kendini gösterir.

Ahmet Yıldız, millî kimliğin/vatandaşlığın etno-seküler çerçevesinin alabildiğine daraldığı bu dönemin tarihsel arkaplanını da, Türk milliyetçiliğinin Osmanlı'nın son evresinden Millî Mücadele'nin "zoraki çoğulculuğuna" uzanan oluşum dönemine bakarak inceliyor.

Sözkonusu döneme damgasını vuran etnisist milliyetçilik anlayışı, geçici veya tesadüfi midir; yoksa Türkiye'deki resmî millî kimliği alttan alta belirleyen bir sürekliliği var mıdır? Ahmet Yıldız'ın sağlam bir teorik zemine, zengin ayrıntıya, özenli bir dile dayanan kitabı, bu kritik tartışmayı da uyarıyor.

İLETİŞİM 702
ARAŞTIRMA İNCELEME 107

ISBN 975-470-866-5
9 789754 708660

Ahmet Yıldız • "NE MUTLU TÜRKÜM DİYEBİLENE"

İletişim